

verenigingsblad

vereniging van
postzegelverzamelaars

de Loupe Leusden

www.deloupeleusden.nl

Afzender:
Landweg 6,
3833 VL Leusden

33^e jaargang nr.9
Januari 2023

WIE WAT WAAR

BESTUUR

<i>Voorzitter</i>	Martien (M.A.G.M.) van Helvert	voorzitter@deloupeusden.nl 033-4946454
<i>Vicevoorzitter</i>	Dick (D.J.G.) Kroon	vicevoorzitter@deloupeusden.nl 06-48422246
<i>Secretaris</i>	Trientsje (T.) Dijkstra- Postma Landweg 6, Leusden	secretaris@deloupeusden.nl 06-11003145
<i>Penningmeester</i>	Geurt (G.) Ditewig	penningmeester@deloupeusden.nl 0318-513222
<i>Financiën</i> <i>Website</i>	NL29 INGB 0003 0845 83 www.deloupeusden.nl	t.n.v. Penningmeester De Loupe

RONDZENDVERKEER (RZV)

<i>Contactpersoon</i>	Michel (M.) Jimmink Benedictijnenhove 25 3834 ZA Leusden	rondzending@deloupeusden.nl 06-52898698
<i>Financiën RZV</i>	NL13 INGB 0003 0375 35	t.n.v. De Loupe RZV

OVERIGEN

<i>Redactie clubblad</i> <i>Kavelbeheer</i>	Trientsje (T.) Dijkstra- Postma Mees (M.A.) Heijink Coniferenlaan 17 3904 KR Veenendaal	redactie@deloupeusden.nl 06-11003145 0318-524595
<i>Leden administratie</i> <i>Pers</i> <i>Verspreiding clubblad</i> <i>Clubcatalogi</i> <i>Europa</i>	Dick (D.P.) Klaassen Leo (L.J.) van Asselen Rob van Dijk Mees (M.A.) Heijink	d.p.klaassen@hccnet.nl 06-14114128 lva51@hotmail.com 06-34650650 0318-524595

ERELID

Toos (C.A.) Lijnsvelt-v.d. Heuvel

Drukwerk: Drukkerij Torendruk
Touwslager 3, Nijkerk

Overname van artikelen is toegestaan na schriftelijke toestemming van het bestuur.

Inhoud van dit nummer:

blz. 5	Voorwoord van de voorzitter
7	Agenda
8	Verslag gewone ledenvergadering
10	Machin zegels, Eric Lucassen
14	Quiz
16	Kavellijst
18	Van Dietenveilig, Hans Snellenberg
19	Waar komt ons geld vandaan, Dick Klaassen
24	Waar komt ons geld vandaan, Rob van Dijk
26	Aanmeldingsformulier De Loupe

**Kopij voor het
volgende nummer
uiterlijk
6 februari**

**Postzegels verzamelen
een hobby
voor alle leeftijden**

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER EN BESTUURSMEEDEDELINGEN

Beste postzegelvrienden en -vriendinnen,

De maand januari is altijd de drukste maand van onze vereniging. Twee ledenbijeenkomsten houden binnen drie weken zet een aanzienlijk grotere druk op de redactie van dit blad. De redacteur-secretaris Trientsje Dijkstra, heeft een week minder beschikbaar om de inhoud van het blad samen te stellen, de kavellijst op te laten opstellen door de kavelbeheerder, mij het verslag van de eerste vergadering te laten schrijven, een bestuursvergadering te beleggen en verslaan en niet te vergeten om mij een voorwoord te laten schrijven en een schrijver te zoeken voor een artikel dat leuk en interessant is. De deadline voor de drukker is onverbiddelelijk als we tenminste het blad op tijd bij iedereen in de bus of mailbox willen bezorgen. En dat lukt iedere keer weer.

Waar zal ik het deze maand eens over hebben ?

Allereerst even iets over de planning van de begroting 2023 en de gecombineerde jaarrekeningen 2020 en 2021; Op 25 januari presenteren we de **begroting voor dit nieuwe jaar**. De leden krijgen de gelegenheid om vragen te stellen. De penningmeester zal eventuele vragen beantwoorden. Bij meer ingewikkelde vragen zullen wij onze reactie schriftelijk in het clubblad opnemen.

De **jaarrekeningen van 2020 en 2021** hebben wij wegens corona samengevoegd. Wij zullen die stukken na vaststelling in het bestuur voorleggen aan de kascontrolecommissie. En hier hebben wij jullie hulp nodig. De commissie bestaat momenteel namelijk uit slechts één persoon en dat moeten er twee zijn. Bovendien dient er ook nog een reserve-lid benoemd te worden. Tijdens de ledenvergadering van 25 januari zullen wij jullie vragen je voor een van deze twee functies beschikbaar te stellen.

En dan is er nog het **overzicht van verzamelgebieden**. Het bestuur is bezig met het actualiseren van de gegevens en verzocht de leden om door te geven wat hun huidige verzamelgebieden (landen en thema's) zijn. Dat doorgeven kan via een mail aan de secretaris of met een notitie tijdens een beurs of ledenavond. Wij zullen de informatie verwerken op een wijze die de gegevens anonimiseert.

VERVOLG VOORWOORD

De respons is tot heden te bescheiden om de moeite lonen. Kom op dus met die gegevens !

Na zijn eerdere presentatie over briefkaarten uit het Duitse Rijk heeft Edwin Müller een nieuwe lezing voorbereid over nieuwe **postzegels van de Oekraïne** tijdens de oorlog met Poetin en zijn trawanten. De powerpointpresentatie is gepland op 22 maart.

Extra inlevergelegenheid van kavels voor onze veilingen. Hoe kunnen we de kwaliteit van de kavels van onze veilingen verhogen ? Deze vraag stellen wij van het bestuur ons met grote regelmaat. Het is een negatieve spiraal: als de kavels niet interessant zijn, dan worden ze niet verkocht of hooguit tegen het openingsbod En wanneer ze niet of heel goedkoop worden verkocht dan stimuleert dat leden niet om betere kavels in te zenden. Wanneer de kavels goedkoop of niet verkocht worden is niet alleen de inzender teleurgesteld, maar ook onze vereniging die een percentage op de verkoopprijs inhoudt. Een belangrijke bron van inkomsten valt (deels) weg en dat kan uiteindelijk leiden tot verhoging van de contributie.

Wij willen jullie een mogelijkheid aanreiken om kavels samen te stellen en die tijdens de beurstijden (tweede zaterdag van de maand in De Til van 13.00 tot 16.00 uur) aan de kavelbeheerder aan te bieden. Hij kan u adviseren of de kwaliteit voldoende is en of de gevraagde prijs realistisch is.

En tenslotte: In de vergadering van 4 januari besepte het bestuur dat er in onze vergaderorde geen vaste gelegenheid is voor het stellen van **vragen aan het bestuur**. Om iedereen in de gelegenheid te stellen een vraag te stellen, een suggestie te doen of commentaar te leveren gaan we vanaf de 25^e januari beginnen met het invoegen van een rondvraag op onze agenda (meestal op pagina 7).

Ik zie jullie graag weer in goede gezondheid op 25 januari,

Martien van Helvert,
voorzitter

AGENDA / VERGADERDATA / LEDENADMINISTRATIE

Agenda vergadering 25 januari 2023

Locatie: De Til, Hamersveldseweg 30, Leusden

19.00 uur: Postzegelen / Bekijken kavels

1. Opening en welkom
2. Bestuursmededelingen en evt. vragen
3. Verloting aanwezigheidsprijzen
4. Oplossing Quiz
5. Veiling, 1ste gedeelte
6. Pauze
7. Verloting
8. Veiling, 2de gedeelte
9. Sluiting

De gereserveerde vergaderdatum in 2023

22 februari

22 maart

19 april

24 mei

De beursdata staan op de achterpagina

Van de redactie

De nieuwjaarsquiz is in dit clubblad gezet. Zo kunnen de mensen die niet in de gelegenheid waren, als nog de quiz oplossen. (Maar gaan dus niet meer voor een prijs.) Gera Weimar maakt de winnaars bekend op de komende verenigingsavond.

De mensen die dieper op de stof in willen gaan van de Machin zegels, kunnen contact opnemen met Eric Lucassen.

Ook wil ik de inzenders weer bedanken voor hun bijdragen!

Trientsje Dijkstra, redacteur

VERSLAG GEWONE LEDENVERGADERING VAN 4 JANUARI 2023

De voorzitter opent deze allereerste ledenbijeenkomst van het jaar 2023 en begroet de 28 aanwezige leden. Deze avond is tevens de nieuwjaarsbijeenkomst van onze vereniging hetgeen betekent dat er tijd is voor wat drankjes en hapjes tijdens de activiteiten.

In de afgelopen maand zijn er twee leden overleden. De leden houden een minuut stilte om Jaap van Campen en Miep van Ginkel te herdenken. De leden tekenen in de loop van de avond een kaart die naar de afwezige zieke Henk Luijter verzonden zal gaan worden.

De vicevoorzitter vraagt het bestuur of er zich al kandidaten gemeld hebben voor de in het voorjaar te houden verkiezing van een bestuurslid vanwege het aflopen van de benoemingstermijn van Dick Kroon. Die vraag wordt ontkennend beantwoord. De vicevoorzitter schetst daarop een doemscenario waarin onze vereniging over een paar jaar zal moeten worden opgeheven.

Hij doet een dringende oproep geen nee te zeggen wanneer leden van het huidige bestuur je benaderen met de vraag of je twee of vier jaar in het bestuur wilt gaan zitten. En twijfel je nog, kom dan een keer mee vergaderen.

Er is vandaag een veiling met uitsluitend gewone kavels. Deze worden in twee delen geveild; in de kavels zijn vijf prijzen verborgen. En voor de afwisseling wordt er tussen die twee veilingen een filatelistische quiz gehouden op basis van een vragenlijst die Gera Weimar heeft opgesteld. Er wordt fanatiek gepuzzeld met behulp van de meegebrachte catalogi en de hapjes en de drankjes komen daarbij goed van pas. De lijsten worden weer verzameld; de namen van de drie winnaars worden bekend gemaakt op 25 januari.

Helaas blijven veel kavels onverkocht en blijkt de oproep van de kavelbeheerder in het clubblad zeer relevant (zie aldaar pagina 17).

Verslag: Martien van Helvert

ADVERTENTIE

Nieuwbouw & Projectontwikkeling van:

- Seriematige luxe woningbouw
- Woningen & Bungalows
- Kantoorgebouwen
- Bedrijfspannen
- Scholen

Ook verbouwingen

Lid Bouwgarant

De
Bouw
maakt
het

Bouwonderneming
T.J. van de Belt Leusden B.V.

Ambachtsweg 3 3831 KA Leusden Tel. (033) 494 20 52

PUUR CAFÉ

Café
de Swartesteegh

PUUR CAFÉ

Elke dag geopend vanaf 14:00 uur

Zwarteweg 6 | Leusden | 033 – 494 1662

www.swartesteegh.nl

MACHIN-ZEGELS....EEN WERELD VAN VERSCHIL(LENDE)

De Machin-zegel dankt haar naam aan de ontwerper: Arnold Machin. Spreek uit 'Meesjin'. Je bent geneigd om de naam op zijn Frans uit te spreken. Daar zit wel iets in, want de voorouders van Machin waren Franse Hugenoten. Arnold Machin werd geboren in 1911 in Stoke-on-Trent. Hij was een van de twaalf kinderen in het gezin. Na zijn school ging hij in de leer om porselein te versieren en zou later gaan werken bij de Old China Works en het be-

kende Wedgwood. Hij won een beurs aan het Royal College of Art en werd in 1956 verkozen tot lid van de Royal Academy. In 1965 werd hij, samen met 4 andere kunstenaars, door de SAC (Stamp Advisory Committee) gevraagd om met een ontwerp te komen voor een nieuwe 'definitieve' zegel als opvolger van de zogenaamde Wilding-zegels.

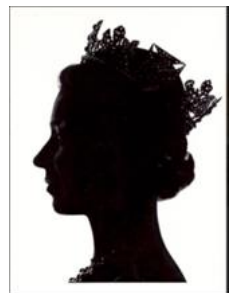

Machin had al diverse munten ontworpen met het hoofd van koningin Elisabeth II. Bij het ontwerpen startte hij met dat ontwerp, waarbij hij het hoofd omdraaide zodat het naar links keek. Op munten kijkt het staatshoofd altijd naar rechts, op postzegels naar links.

Hoewel Machin al begonnen was om aan zijn beeltenis van de koningin te werken, wilde de SAC nieuwe foto's laten maken. Op de door John Hedgecoe

gemaakte foto's is de koningin te zien met een diadeem in plaats van de tiara zoals op de munt van Machin. De diadeem vinden we ook terug op de eerste Engelse zegel, de

Penny Black, waar koningin Victoria de drager is. Ook op de zogenaamde Wilding-zegels is Elisabeth II met de dia-

deem afgebeeld.

ADVERTENTIE

van Heerbeek postzegelbenodigheden

Voor alle buitenlandse postzegels gaat u naar de familie van Heerbeek, onze clubhandelaar. Ook pincoetten, albums en aanvullingsbladen zijn bij hen te verkrijgen, dat laat zich raden. Iets nodig tijdens ons zomerreces? Bestellen kan via 033-494 69 06 maar als u dat liever wil ook tijdens de uren in de Til.

De Korf
Activiteitscentrum

**TAFELGRILL, BBQ, DINER, BUFFET, BRUILOFT, FAMILIE UITJE,
VRIJGEZELLENFEEST, ZAKELIJK EVENEMENT, BEDRIJFSUITJE OF
GEWOON EEN GEZELLIGE BORREL EN HAP IN CAFÉ MONET?**

**ALLES IS MOGELIJK
BIJ DE KORF!**

www.dekorf.nl

Activiteitscentrum De Korf - De Smidse 1
3831 NT Leusden - 033 494 67 31

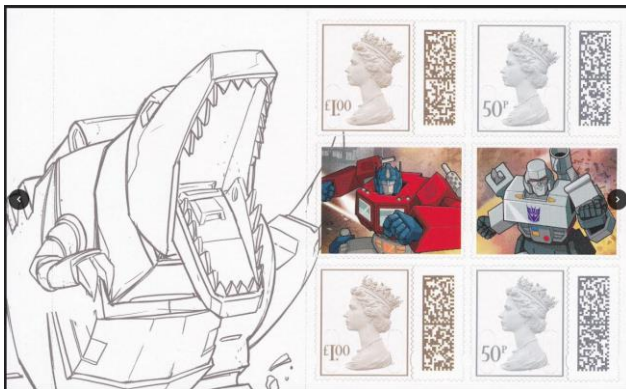
VERVOLG MACHIN-ZEGELS

Machin ging opnieuw aan de slag en maakte een ontwerp met de diadeem. Hij voegde een parelketting toe die de koningin droeg tijdens de fotoshoot. Tevens maakte hij een voorbeeld van de beeltenis waarbij een gedeelte van de jurk zichtbaar is, het beeld dat nu algemeen bekend staat als het 'geklede hoofd'. Verder werd het ontwerp zo simpel mogelijk gehouden. Alleen de waarde van de zegel en het hoofd werden afgebeeld. De randen en andere tierlantijnen zoals bij de Wilding-zegel waren verdwenen. De ontwerpen werden gemaakt in gipsafgietsels. Daardoor ontstond een kopie van het origineel waar Machin aan werkte.

Van het gipsafgietsel werden foto's gemaakt en daarvan werden enkele proefafdrukken in verschillende kleuren gemaakt ter beoordeling aan de koningin. Zij keurde het ontwerp goed. Het verzoek van de koningin was om de eerste zegel te drukken in een olijfbroene sepia kleur, om daarmee de Penny Black te imiteren. Tja, en wie durft zo'n verzoek naast zich neer te leggen.....

Op 5 juni 1967 zag de eerste Machin-zegel het levenslicht, de 4D Olive Sepia. De start van een geweldige serie.

VERVOLG MACHIN-ZEGELS

Zomaar wat getallen

- Op 5 juni 1967 verscheen de eerste Machin-zegel
- De Machin-zegel is het langstlopende ontwerp van een zegel in de historie van de postzegel, 55 jaar.
- De zegel kent enorm veel variëteiten. Volgens het Deegam handboek meer dan 8500!
- In het pre-decimale tijdperk – de tijd van de Penny (d) en de Shilling - zijn er 20 zegels met een verschillende waarde en kleur ontworpen
- In het decimale tijdperk – de tijd van de Pence zijn er 287 zegels met een verschillende waarde en kleur ontworpen
- Daar zijn de verschillende “country”-Machin-zegels van Noord Ierland, Schotland, Wales, het eiland Man, niet bij inbegrepen
- Er zijn al 320 biljoen Machin-zegels gedrukt (peildatum 2 april 2022).
- De laatste Machin-zegels kwamen uit op 1 september, een week voor het overlijden van koningin Elisabeth II, en waren opgenomen in het prestige-boekje “Transformers” (afbeelding 8)

De Machin-zegel kan je onderverdelen in de verschillende verschijningsvormen:

- De “verpakking” zoals vellen, boekjes (gestikt, gevouwen, prestige-boekjes, venster-boekjes), strips (de zogenaamde coils), presentation packs, miniatuur-velletjes,
- Kleuren
- Manieren van drukken (fotogravure, lithogravure, EME gravure, reliëf) en drukkers (Harrison & Sons, De La Rue, House of Questa, Waddington, Joh. Enschedé, Cartor, International Security Printers)
- Gebruik van fosfor (zowel papier als opdruk van fosforbanden)
- Veiligheidskenmerken, zoals veiligheidstanding, veiligheids-“slits” en bedrukken met lichtgevende kleuren die lijken te veranderen wanneer ze vanuit verschillende hoeken worden bekeken met daarin jaartal- en let-tercodes.
- FDC’s, enveloppen, briefkaarten, luchtpostbladen

VERVOLG MACHIN-ZEGELS

Je kan er mooie verzamelingen van opbouwen. Zowel gestempeld als postfris. Er zijn vele catalogi en naslagwerken, alsmede websites waar ontzettend veel te vinden is over deze zegels. Misschien heeft dit artikel uw interesse opgewekt en wilt u een verzameling Machinzegels beginnen. Gezien de hoeveelheid aan variëteiten is het raadzaam om keuzes te maken. Want die 8500 verschillende gaat u nooit bij elkaar krijgen. Maar het blijft een uitdaging!

***Gebruikte bronnen: diverse websites internet,
catalogus Machin Collectors Club en mijn eigen verstand.
Eric Lucassen***

DE QUIZ GEMAAKT OP 4 JANUARI 2023

De te zoeken nummers vind je tussen de nummers 100 en 1000 in de NVPH catalogus.

1. Voorloper van flipper
2. Eindelijk bereikte het vuur onze hoofdstad
3. Niet om uit te drinken
4. Ik zou de oplossing niet rondbazuinen
5. Het linker zie ik, maar heeft hij het rechter nog?
6. Zijn daden waren groot, zijn waarde is laag
7. Kaapse baas
8. Kwam uit de kist
9. Zijn tekeningen zijn dick voor elkaar
10. Bekend woonhuis in Utrecht

BONUSVRAAG:

Wat is de overeenkomst van Marthe Röling en Gerard Röling m.b.t. de Nederlandse postzegels?

ADVERTENTIE

restaurant & zalen de dennen

Geniet van echte gastvrijheid aan de rand van de bossen
tussen Renswoude en Scherpenzeel.

**Iedere 2^e zondag van de maand,
brunch voor maar € 22,50**

(m.u.v. de maanden juli & augustus)

Openingstijden:
dinsdag t/m zondag
vanaf 10.30 uur

Utrechtseweg 34
3927 AW Renswoude
Tel. 0318 - 571 274
info@restaurantdedennen.nl

Voor meer info
of reserveringen

www.restaurantdedennen.nl

Doe uzelf en de vereniging een plezier:
Koop uw nieuwe postzegels via de Loupe
zie de Collect voor het aanbod
vragen en bestellingen: Geurt Ditewig
0318513222

KAVELLIJST 25 JANUARI 2023

Nr.	Land	Cat.	Omschrijving	Kwal.	Cat.wrde	Inzet
1	Berlijn	mi	96-98-100	O	29,00	2,00
2	Berlijn	mi	121/23	O	30,00	2,00
3	Roemenië	mi	165/72	O	60,00	5,00
4	Frankrijk	mi	312/13	X	30,00	2,50
5	Frankrijk	mi	111 x	X	50,00	4,00
6	Frankrijk	mi	82	O	32,00	3,00
7	Frankrijk	mi	port 93/97	XX	70,00	7,00
8	Duitse Rijk	mi	669/70 op brief		24,00	2,00
9	Baden	mi	4	O	35,00	3,00
10	Baden	mi	25	O	25,00	3,00
11	Nederland	nvph	div.	O(X)	250,00	18,00
12	Nederland	nvph	div. Met kleine gebreken	XX	150,00	9,00
13	B.R.D	mi	1065 kl.bo.	O	12,00	1,00
14	Curaçao	mi	168/77	XX	22,00	2,00
15	België	mi	443/50	X	20,00	1,50
16	België	DBP	V 758/77	XX	80,00	6,00
17	Zwitserland	mi	362	O	18,00	1,50
18	Zwitserland	mi	588/91	O	14,70	1,50
19	DDR	mi	334	X	80,00	7,00
20	Oostenrijk	mi	911 paar	XX	200,00	15,00
21	Bosnië Herzegovina	mi	61/63	X	25,00	2,50
22	Duitsland geallieerde bez.	mi	960	O	50,00	4,50
23	Duitse Rijk	mi	div.	O	16,00	1,00
24	Duitse Rijk	mi	199/203	O	7,00	1,00
25	BRD	mi	3375	O	7,20	1,00
26	BRD	mi	2464/68	O	11,00	1,00
27	Frankrijk	mi	Pb. 17	XX	9,00	1,75
28	Frankrijk	mi	Pb. 16	XX	7,50	1,25
29	Frankrijk	mi	Pb.15	XX	13,50	2,25
30	Frankrijk	mi	422	XX	33,00	5,00

VERVOLG KAVELIJST 25 JANUARI 2023

Nr.	Land	Cat.	Omschrijving	Kwal.	Cat.wrde	Inzet
31	Frankrijk	mi	426	XX	16,50	2,75
32	Frankrijk	mi	427	XX	22,50	3,50
33	Berlijn	mi	402/11	XX	17,50	2,75
34	Berlijn	mi	876/78	O	10,50	1,75
35	Duitse Rijk	mi	543	O	27,00	5,00
36	Duitse Rijk	mi	831/42	X(XX)	22,00	4,75
37	Joegoslavië	mi	413/17	O	11,50	1,75
38	Joegoslavië	mi	247	O	21,00	3,75
39	DDR	mi	270	O	27,00	4,75
40	Polen	mi	4 series	O	7,00	2,00
41	Rep.Z.Afrika	mi	721/24 met bijgaande beschrijving.	XX	4,50	1,25
42	Transkei	mi	222/25 met bijgaande beschrijving	XX	4,50	1,25
43	S.W.Afrika	mi	612/16 met bijgaande beschrijving	XX	6,50	1,50
44	Litauwen		1 Album en 1 stokboek niet geteld			150,00
45	Noord Korea		Album			30,00
46	Nederland		Importa Album enkele zegels			15,00
47	Zwitserland		Davo Albus	O(XX)		35,00
48	Duitse Rijk		BRD Berlijn Staten stokb. Niet geteld	O(X)		20,00
49	Nederland		Stokboek met 155 pers.zegels	O		20,00
50	Spanje		Map met insteek bladen veel zegel	O	niet get.	15,00

Kwaliteitscodering: xx = postfris
x = ongebruikt met plakker, met of zonder gom
o = gestempeld

Uw kavelbeheerder kan altijd nieuwe veilingkavels gebruiken:

Mees Heijink - tel 0318-524595

Recordopbrengst voor een Nederlandse postzegel

Wist U dat bij de Van Dieten-veiling, gehouden te Roermond op 6 oktober 2022 een kavel, bestaande uit 2x Nederland NVPH nummer 61 b verkocht is voor een bedrag van € 530.000,00 (incl. veilingkosten). Het is het hoogste bedrag dat ooit voor een Nederlandse postzegel is betaald. Een onwaarschijnlijk hoog bedrag, want de inzet voor het kavel was € 15.000,00.

Zowel de verkoper als de veilinghouder waren zeer tevreden met het resultaat.

Dit mede naar aanleiding van de bijdrage van Dick Klaassen in ons mededelingenblad van oktober 2022, waarin het begrip tête-bêche wordt genoemd.

Hans Snellenberg

WAAR KOMT ONS GELD VANDAAN? - DICK KLAASSEN

1STE DEEL

Voor veel mensen is de vraag waaraan het geld op gaat veel belangrijker, maar toch is ook de ontstaansgeschiedenis van het geld een interessant onderwerp. We gaan er allemaal dagelijks mee om, een aantal van ons heeft zelfs een baan bij banken, geldinstellingen of wisselkantoren, maar heeft u zich wel eens afgevraagd hoe dat geld is ontstaan? Dit artikel hoopt hierin duidelijkheid te geven.

In de vroege oudheid was er nog geen geld, men had er ook geen behoefte aan. Mensen leefden in kleine gemeenschappen waarbinnen men alles produceerde wat men nodig had. De opbrengsten werden met elkaar gedeeld. Had iemand een hert geschoten dan at iedereen daarvan mee, hetzelfde gold voor de opbrengst van de landbouw rond het dorp. Tot in de vorige eeuw waren er idealistische gemeenschappen die op deze manier werkten, zoals de kolchose en de kibboets.

Als er al handel plaatsvond, bijvoorbeeld met naburige dorpen of gemeenschappen, dan was dat ruilhandel, bijvoorbeeld een vis voor een paar eieren. Mensen gingen zich specialiseren, zo produceerde een kippenboer meer eieren dan er werden gegeten of een handwerker maakte zoveel kleding dat het overschot verhandeld of geruild moest

worden. Toch was dat lastig want bijvoorbeeld een levende koe kun je niet in een paar stukjes verdelen om te ruilen voor verschillende kleinere dingen zoals een paar kippen of een zak meel. Men zocht daarom naar manieren om het ruilen te vergemakkelijken. Bepaalde dingen wilde iedereen wel hebben, zoals edelmetaal als goud en zilver. Ook zout, om vlees en vis in te conserveren, was erg gewild en kostbaar. Zo kregen Romeinse soldaten hun loon in zoutstaven betaald. Het Latijnse woord voor zout is *sal*, ons huidige woord salaris is daarvan afgeleid.

Ook gebruiks- en siervoorwerpen waren vaak handig om mee te betalen. Denk daarbij aan potten, messen, veren, sieraden, tabak, dierentanden of schelpjes. In tropische landen waren kaurie-

WAAR KOMT ONS GELD VANDAAN?

schelpjes gewild als betaalmiddel: ze waren mooi, klein en sterk, dus makkelijk mee te nemen en te bewaren. De schelpjes worden 'moneta' genoemd, Latijn voor 'geld'. Woorden als 'munt' en 'money' zijn hiervan afkomstig.

De eerste munten zijn ontstaan rond 770 v.Chr. in China. Deze oudste 'munten' waren in brons gegoten modellen van messen en spaden met Chinese karakters erop. Vlak daarna begon het gebruik van 'cash' munten, ronde bronzen plaatjes met een vierkant gat om een touw er doorheen te kunnen rijgen. Mensen hadden nog geen portemonnees of broekzakken, en dit was een handige manier om geld te vervoeren. In Engelstalige landen spreekt men nog steeds van 'cash' als men contant geld bedoelt, dit slaat dus eigenlijk op deze Chinese munt. Tot in het begin van de 20e eeuw is in China 'cash' in gebruik geweest.

In het westen ontstonden de eerste munten rond 600 v.Chr. in Lydië, in het westen van het huidige Turkije. Deze munten bestonden uit een druppel elektrum, een natuurlijk mengsel van goud en zilver, waar aan twee kanten een stempel werd ingeslagen. In de loop van de 6e eeuw verspreidde de nieuwe vinding, die de handel sterk vereenvoudigde, zich naar het Perzische Rijk in het oosten en naar de Griekse steden in het westen. Goud is echter schaars en ook de samenstelling van het metaal in de

munten kan variëren, soms zit er veel meer zilver in dan goud. Om hierin duidelijkheid te krijgen werden de munten al snel gemaakt van óf zilver óf goud, en toen de behoefte aan muntgeld groeide, ook van andere metalen zoals brons. Bij zilver en goud was de munt precies zoveel waard als het metaal dat er in zat, bij bronzen munten was

WAAR KOMT ONS GELD VANDAAN?

dat niet meer het geval. We spreken in dat geval van fiduciair geld, ofwel het vertrouwen dat men heeft in een munt dat deze ook weer de waarde vertegenwoordigt als men de munt weer wil uitgeven. Vaak wordt hiervoor de waarde van de munt gegarandeerd door de landelijke overheid of het regionale bestuur, of door een nationale bank. Hiermee werd het geld een wettig betaalmiddel.

Het vertrouwen dat men in valuta moet hebben komt het duidelijkst naar voren bij papiergeld. De intrinsieke waarde van een bankbiljet is theoretisch niet veel meer dan de prijs van oud papier, momenteel circa 12 cent per kilo. De eerste bankbiljetten werden in de 14e eeuw uitgegeven in het kei-

zerrijk China. In Europa werd het eerste echte papiergeld aan het einde van de 16e eeuw uitgegeven. Deze biljetten zijn voortgekomen uit de zogenoemde 'goldsmith notes', een

soort kwitanties die men ontving als iemand een hoeveelheid goud (in munten of baren) bij een goudsmid in bewaring gaf. In die tijd was het namelijk veel te gevaarlijk om veel geld op zak te hebben, je kon het verliezen of beroofd worden. Met zo'n kwitantie kon je altijd weer het geld bij de goudsmid ophalen en

erover beschikken. Als zo'n kwitantie of geldwissel was uitgeschreven aan toonder, dan kon je natuurlijk ook dit formulier als betaling gebruiken voor de waarde die erop vermeld stond.

Goudsmiden merkten al snel dat deze goldsmith-notes een eigen leven gingen leiden en voor een groot deel nooit meer werden omgewisseld voor goud. Het echte bankiersbedrijf begon toen men het aandurfde om méér wissels in omloop te brengen dan er in de kluisen aanwezig was. Dit werd gedaan via een door de staat aangewezen en gecontroleerde bank, zoals de Nederlandsche Bank.

ADVERTENTIE

- Profileermachines • Vormrollen • Roterend Stanzen • Haspels •
- Richtapparaten • Rollenaanvoerapparatuur • Meelopend afkorten •
- Pick and place units • Speciaal machines •

WHM Machinebouw BV in Veenendaal ontwikkelt en produceert Speciaal machines en Profileerlijnen. Ons bedrijf beschikt over een eigen engineeringafdeling en een moderne productieruimte en kent een gerenommeerde internationale klantenkring. Naast de productie van profileerlijnen is WHM een machinefabriek voor toelevering en aanpassing van onderdelen en heeft WHM zich gespecialiseerd op het gebied van revisie van machines.

www.whmbv.com

Electronenstraat 6 3903 KJ VEENENDAAL Nederland
Tel: +31 (0)318-54.13.07 Fax: +31 (0)318-54.14.31 E-mail: info@whmbv.com

WAAR KOMT ONS GELD VANDAAN?

Niettemin bleef in de late Middeleeuwen en in onze Gouden Eeuw het grootste deel van de handel met muntgeld plaatsvinden. De Hollandse gulden ('gouden') werd in 1378 ingevoerd door Willem V, Graaf van Holland, Zeeland en Henegouwen. De naam van de munt werd 'florijn', naar de Florentijnse lelie uit het wapen van de stad Florence in Italië, waarmee de munt versierd was. Hier komt ook het teken voor de gulden vandaan: *f*. De munt werd door verschillende andere vorsten overgenomen, o.a. door diverse Duitse staten.

Niet alleen staten hadden hun eigen geld, ook provincies, steden en organisaties als de VOC sloegen hun eigen munten. Een Hollandse gulden (ook wel pond Hollands genoemd) was onderverdeeld in twintig stuivers, elke stuiver weer in zestien penningen. De gewone bevolking was niet rijk genoeg om guldens te bezitten, eeuwen-

lang is daarom de stuiver de belangrijkste re-

keneenheid geweest. In een stuiver gingen acht duiten. Er waren ook zilveren munten van 2 stuiver ofwel een dubbele stuiver, daar komt onze benaming dubbelte vandaan. Overigens waren er ook munten van twee duiten: het *oortje*. Er gingen dus 4 oortjes in een stuiver en 80 oortjes in een gulden. Waarschijnlijk is het Deense *øre* afgeleid van ons oortje.

Auteur : Ton Vis – Postzegelvereniging de Postkoets Nieuwegein
Bewerking : Dick Klaassen

DE VERSCHRIKKINGEN VAN DE OORLOG – ROB VAN DIJK

Tijdens de Oudejaarsbeurs in Houten kon ik mijn liefhebberij weer botvieren: snuffelen in de koopjeshoek. Daar vond ik voor een habbekrats een dik insteekboek met zegels uit Tsjecho-Slowakije 1919-1973. De uitgiften uit de jaren vijftig, zestig en zeventig vind ik nog steeds tot de mooiste zegels behoren, schitterend grafisch werk. Maar dat is een ander verhaal. In dat album kwam ik een zegel tegen die me aan het denken zette over de verschrikkingen van de oorlog, met name terreur en geweld tegen burgers, zeker gezien de berichten uit de oorlog in Oekraïne.

Heeft het internationale posterijwezen aandacht voor deze verschrikkingen, vroeg ik mij af. Wanneer ik dan weer eens een tijdje gebladerd heb door mijn albums, moet ik concluderen dat die aandacht beperkt is. De Eerste Wereldoorlog gaf hooguit bijvoorbeeld in Frankrijk aanleiding tot de uitgifte van zegels ten behoeve van oorlogszwezen. Na de Tweede Wereldoorlog is er vooral aandacht voor de verschrikkingen van het fascisme en nationaal socialisme. De herinnering aan de Holocaust wordt levend gehouden met honderden zegels, zoals deze uitgave van Israël uit 1973.

Maar ook de kleinere tragedies, zoals de vernietiging van steden als Lidice en Lezaky (Tsjecho-Slowakije 1942), Oradour-sur-Glane (Frankrijk 1944), en het bombardement van Rotterdam (1940) vinden we terug op postzegels.

DE VERSCHRIKKINGEN VAN DE OORLOG

Zoals zo vaak zijn het de daden van de verliezers waar de schijnwerper op valt. Het zinloze geallieerde bombardement op Dresden is zo'n blinde vlek. Veel oorlogsverschikkingen elke filatelistische aandacht. De 'killing fields' in Cambodja tijdens het Pol Pot-regime en de genocide van Hutu in Rwanda en Burundi zijn daar voorbeelden van. Om van het structurele seksuele geweld tegen vrouwen in tijden van oorlog maar te zwijgen.

De postzegel waar ik dit verhaal mee begon is een Tsjecho-Slowaakse uitgifte uit 1966. Het geeft een bekend schilderij weer van Pablo Picasso:

Guernica.

Ook Kameroen (1981), Vietnam (1987) en Tanzania (1993) gaven een zegel met deze afbeelding uit. Als je bedenkt dat Picasso en zijn werk bijna 600 keer op postzegels figureerden, is dit maar een gering aantal.

Picasso maakte het doek van maar liefst 27m² in 1937 naar aanleiding van het bombardement van de Noord Spaanse plaats Guernica. Die vond plaats tijdens de Spaanse Burgeroorlog (1936-1939), waar republikeinen en nationalistten tegen over elkaar stonden. Franco, de leider van de nationalistten, werd gesteund door Mussolini en Hitler. Op 26 april 1937 werd het plaatsje Guernica tijdens de wekelijkse markt gebombardeerd door Duitse en Italiaanse vliegtuigen. Guernica werd in nog geen kwartier van de aardbodem weggevaagd, waarbij vele honderden inwoners om het leven kwamen. Het bombardement had nauwelijks militair nut. Rijksveldmaarschalk Herman Göring zag het bombardement als een kans om zijn nieuwe Luftwaffe te testen

Pablo Picasso werd door de Spaanse republikeinse regering gevraagd een werk te maken voor de Wereldtentoonstelling die in 1937 in Parijs plaatsvond. Het werd, zeer actueel, Guernica. Sindsdien kan het schilderij gelden als symbool van de gruwelijkheden van de oorlog en terreur tegen burgers

Rob van Dijk

AANMELDING LIDMAATSCHAP

Ondergetekende
verklaart dat hij/zij lid wil worden van de
Vereniging van postzegelverzamelaars
"De Loupe" te Leusden.

Naam :

Geslacht : M / V Geboortedatum :

Voorletters : Roepnaam :

Straat/huisnr. :

Postcode : Woonplaats :

Telefoon : E-mailadres :

Contributie 01-01-2023 t/m 31-12-2023: € 33,00
over te maken op rekening NL29 INGB 0003 0845 83
t.n.v. Penningmeester VVPV "De Loupe", Leusden.

Wilt u dit blad digitaal i.p.v. gedrukt ontvangen : JA / NEE

Wilt U deelnemen aan het RondZendVerkeer : JA / NEE

Wilt u het maandblad Filatelie ontvangen: JA / NEE

Wat verzamelt U? :-----

Invullen is niet verplicht, maar ingevulde gegevens worden bekend gemaakt aan de leden

HANDTEKENING

DATUM:

Dit formulier opsturen naar of afgeven aan:
Secretariaat VvPv De Loupe
Landweg 6, 3833 VL Leusden

G. VAN HARTEN

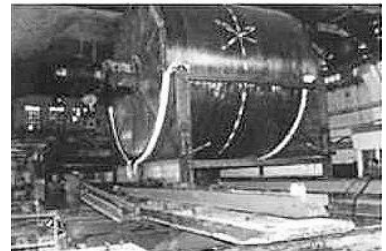
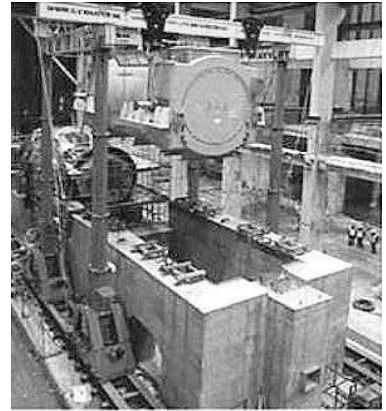
INDUSTRIËLE VERHUIZINGEN

Turbinestraat 3A
3903 LV Veenendaal
The Netherlands
0031(0)318 528863

G. van Harten BV profileert zich in de markt als de specialist op het gebied van horizontaal en verticaal transport, zowel nationaal als internationaal.

Door de jaren heen heeft G van Harten BV naam opgebouwd in zowel de food als in de non food industrie. Het bedrijf bestaat uit een groep van vakkundige medewerkers, uitgerust met modern equipment. Onder ons equipment bevindt zich o.a. onze vloot heftrucks, 4 puntlift portalen, hydraulische spindle-jack systemen, sleep- en vjzel-materiaal. Onze projecten kunnen door ons team op basis van zowel regie, turn-key als aangenomen werk worden uitgevoerd.

De Vereniging Van PostzegelVerzamelaars

vereniging van
postzegelverzamelaars

De Loupe te Leusden

De gereserveerde data dit 1ste halfjaar
op 11 februari, 11 maart, 15 april,
13 mei en 10 juni

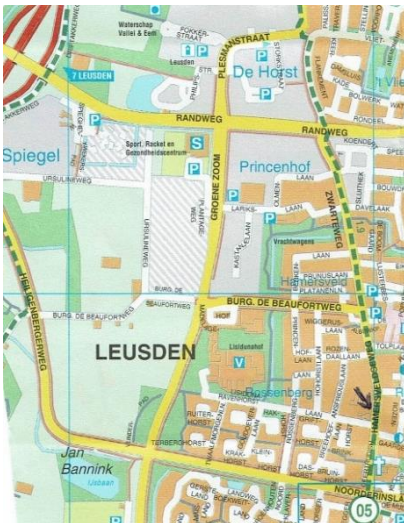
de Leusdense postzegelbeurs

Elke tweede zaterdag van de maand (uitgezonderd juli en augustus) wordt in "De Til", Hamersveldseweg 30 te Leusden, een beurs georganiseerd waar diverse handelaren en verzamelaars zegels, FDC's, poststukken en munten te koop aanbieden.

De toegang is gratis.

U bent welkom in "De Til" tussen 13.00 en 16.00 uur.

Voor informatie of het huren van een tafel kunt u contact opnemen met Geurt Ditewig, telefoon 0318-513222

Rijdende op de A28/E30 neemt u afrit 7 richting Leusden.

Na tankstation Total gaat u bij het 2^e verkeerslicht rechtsaf.

"De Til" ziet u daarna aan uw rechterhand op de hoek van de zevende straat, de laatste zijstraat voor de volgende stoplichten

Telefoonnr. 033-4941826

Ruime parkeermogelijkheid.